

Aluehallitus 03.02.2025

Vastauksen antaminen valtuutettu Vuornoksen ja 39 muun valtuustoaloitteeseen C-hepatiitin eliminoiminen hyvinvointialueelta vuoteen 2027 mennessä (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Paananen Markus

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Tausta

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tehostaa C-hepatiitin torjuntaa ja tekee tarvittavat toimet valtakunnallisen C-hepatiitin eliminoimistavoitteen saavuttamiseksi vuoteen 2027 mennessä.

Palvelualueen kanta aloitteessa esitettyihin seikkoihin

Vuosina 2020–2024 Länsi-Uudellamaalla ilmoitettiin keskimäärin 75:stä hepatiitti C -tartunnasta vuosittain. Taudin ilmaantuvuus on vähentynyt Länsi-Uudellamaalla vuosituhannen vaihteesta, jolloin tartuntoja ilmoitettiin jopa 164 vuodessa.

Espoon kaupunki aloitti hepatiitti C:n hoidon perusterveydenhuollossa 2019 ja laajensi sen pian kaikille kaupungin terveysasemille. Hepatiitti C:tä hoidetaan myös Raaseporissa, Lohjalla ja Kirkkonummella sekä alueen mielenterveys- ja päihdepalveluiden avopalveluissa. Myös päihteidenkäyttäjien asumisyksiköissä on tehty kertaluonteisia hepatiitti C:n hoitokampanjoita. Niiden vaikuttavuus on kuitenkin jäänyt odotettua heikommaksi. Suurin haaste hepatiitti C:n eliminoimisessa on tautia sairastavien ja kantavien potilaiden tavoittaminen ja sitoutuminen hoitoon.

Hepatiitti C:n eliminoiminen kokonaan vaatisi merkittäviä panostuksia taudin hoitoon. Mikäli kaikki tartuntatautirekisteriin vuosina 1995–2024 ilmoitetut hepatiitti C -potilaat hoidettaisiin olettaen, että noin kaksi kolmasosaa heistä olisi yhä viruksen kantajia, pelkkien lääkkeiden kustannukset olisivat useita miljoonia euroja. Lääkekustannusten lisäksi ammattilaisten työpanos ja laboratoriokokeet aiheuttavat kustannuksia.

Potilaiden saaminen tehokkaasti hoitoon voi vaatia myös muita panostuksia. Esimerkiksi terveysneuvontapisteille vietävä pika-PCR-laitteisto voisi madaltaa testaamisen kynnystä, mutta laitteiden hankinta- tai vuokrauskulut sekä vuotuiset huolto- ja materiaalikulut on toistaiseksi katsottu liian korkeiksi, jotta hyvinvointialue voisi omaksua toimintatavan laajaan käyttöön ilman lisärahoitusta.

Hyvinvointialueen tavoitteena on vuonna 2025 yhä laajentaa hepatiitti C:n hoidon kattavuutta perustasolla ja yhtenäistää toimintatapoja. Hyvinvointialue on myös tehnyt THL:lle aloitteen luoda yhteistyökanava, jossa toimivaksi havaittuja käytäntöjä hepatiitti C:n hoidossa voitaisiin jakaa hyvinvointialueiden välillä. Alustavasti yhteistyökokousta on suunniteltu keväälle 2025.

Hepatiitti C:n hoidon matalalla roikkuvat hedelmät on pian poimittu. Taudin todellinen eliminoiminen vaatisi, että tutkimuksiin ja hoitoon hakeutuminen tehtäisiin äärimmäisen helpoksi ja houkuttelevaksi myös elämänhallinnaltaan kaikkein huonoimmassa tilanteessa oleville pistoshuumeiden käyttäjille kaikkialla, missä he liikkuvat ja asioivat. Tällaisen hoitojärjestelmän luomisen kustannukset kasvaisivat huomattaviksi.

Hyvinvointialue jää vielä odottamaan lisätietoja hallitusohjelmassa mainitusta hepatiitti C:n eliminoimiseen suunnatusta valtakunnallisesta määrärahasta sekä syksyille 2024 luvatussa kansallisesta hiv- ja hepatiittistrategian päivityksestä.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuutettu Vuornos ja 39 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 1.10.2024 § 56 valtuustoaloitteen c-hepatiitin eliminoimiseksi hyvinvointialueelta vuoteen 2027 mennessä. Valtuustoaloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tehostaa C-hepatiitin torjuntaa ja tekee tarvittavat toimet valtakunnallisen C-hepatiitin eliminoimistavoitteen saavuttamiseksi vuoteen 2027 mennessä.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutusta ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, mutta vähintään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

- 1 Valtuutettu Vuornosin valtuustoaloite: C-hepatiitin eliminoiminen hyvinvointialueelta vuoteen 2027 mennessä / Fullmäktigeledamot Vuornos motion: Eliminera hepatit C från välfärdsområdet fram till 2027

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria